

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
EVGENIJE TANČEVA
přednesené dne 11. dubna 2018¹

Věc C-600/16 P

**National Iranian Tanker Company
proti**

Radě Evropské unie

„Kasační opravný prostředek – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vůči Iránské islámské republice s cílem zabránit šíření jaderných zbraní – Zmrazení finančních prostředků – Žaloba na neplatnost – Rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam po meritorním zrušení prvního rozhodnutí o zařazení na seznam unijními soudy – Článek 266 SFEU – Obecné zásady unijního práva – Základní práva – Právo na účinnou právní ochranu – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Článek 6 odst. 1 a článek 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod“

I. Úvod

1. V projednávané věci je Soudní dvůr znovu žádán, aby rozhodl o tom, zda jsou s unijním právem slučitelná omezující opatření přijatá Radou, která jsou zaměřena na přiměnění Iránské islámské republiky (dále jen „Írán“) k plnění jejích mezinárodních závazků ve vztahu k jejím činnostem souvisejícím s šířením jaderných zbraní, avšak k tomu se přidává nová skutečnost. Dotčená omezující opatření se týkají rozhodnutí Rady o opětovném zařazení subjektu na seznam, a tudíž zmrazení jeho finančních prostředků. Toto rozhodnutí bylo přijato nedlouho po prohlášení prvního rozhodnutí o zařazení na seznam Tribunálem za protiprávní, v důsledku čehož byla Rada povinna podle článku 266 SFEU „přijmout opatření vyplývající“ z rozhodnutí Tribunálu. Nová skutečnost je tedy tato: pokud Rada zareaguje opětovným zařazením subjektu na seznam na základě stejného určujícího kritéria a pokud se faktická situace podstatně nezměnila, porušuje to kromě jiných zásad unijního práva právo subjektu na účinnou právní ochranu zaručené v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), pokud jde o první rozhodnutí o zařazení na seznam?

2. To je klíčovou otázkou, která vyvstává v tomto kasačním opravném prostředku podaném společností National Iranian Tanker Company (dále jen „NITC“) proti rozhodnutí Tribunálu Evropské unie ze dne 14. září 2016, National Iranian Tanker Company v. Rada (T-207/15, EU:T:2016:471, dále jen „rozhodnutí ve věci NITC II“), kterým Tribunál zamítl žalobu společnosti NITC na neplatnost určitých opatření, která společnost NITC znovu zařadila na unijní seznam osob a subjektů, jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje měly být zmrazeny v rámci omezujících opatření přijatých vůči Íránu s cílem zabránit šíření jaderných zbraní (dále jen „omezující opatření vůči Íránu“).

¹ – Původní jazyk: angličtina.

3. V prvním důvodu kasačního opravného prostředku společnost NITC tvrdí, že se Tribunál dopustil v bodech 45 až 64 a v bodě 68 rozhodnutí ve věci NITC II nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že rozhodnutí Rady o opětovném zařazení na seznam neporušilo zásadu překážky věci pravomocně rozhodnuté, zásadu právní jistoty, zásadu legitimního očekávání, zásadu konečnosti rozhodnutí a právo na účinnou právní ochranu zaručené článkem 47 Listiny.

4. Podstatou argumentace společnosti NITC je tvrzení, že v situaci, kdy má Rada neomezenou pravomoc přeprocovat právní kvalifikaci stejných skutkových tvrzení, aby naplnila určující kritérium za situace, kdy Tribunál v konečném a závazném rozhodnutí rozhodl, že tato skutková tvrzení neodůvodňují první rozhodnutí o zařazení na seznam, přičemž od prvního rozhodnutí o zařazení na seznam nedošlo k žádné změně okolností, je právo účastníka řízení na skutečnou a účinnou právní ochranu ve vztahu k prvnímu rozhodnutí bezúčelné. Je tomu tak podle tvrzení společnosti NITC proto, že účastník řízení je nucen vrátit se k soudu a znovu projednat v podstatě stejné skutkové a právní okolnosti, což je v rozporu se zásadou právního státu v unijním právním řádu.

5. Rada zpochybňuje argumenty společnosti NITC, přičemž se opírá především o věci Kadi², OMPI³ a Interporc⁴ a diskreční pravomoc, kterou jí svěřuje článek 266 SFEU v otázce přípustných opatření, která může přijmout poté, co unijními soudy rozhodnou o neplatnosti podle článku 264 SFEU.

6. Toto stanovisko se proto, jak požaduje Soudní dvůr, zaměří na první důvod kasačního opravného prostředku.

7. Je třeba poznamenat, že tento kasační opravný prostředek je první z řady věcí, které jsou v současné době projednávány před Soudním dvorem, v níž žalobce tvrdí, že struktura unijních opravných prostředků si alespoň v souvislosti s omezujícími opatřeními zaslouží nový výklad z hlediska práva na účinnou právní ochranu a dalších zásad unijního práva⁵. Projednávaná věc tedy dává Soudnímu dvoru příležitost rozvinout judikaturu, je-li to nezbytné k zajištění účinné soudní ochrany pro soukromé subjekty v Evropské unii.

II. Skutečnosti předcházející řízení

8. Společnost NITC je íránskou společností zabývající se nákladní přepravou surové ropy a plynu. Provozuje jednu z největších flotil ropných tankerů na světě. Ropné tankery jsou lodě určené k přepravě ropy ve velkém množství.

9. V návaznosti na několik rezolucí zavádějících opatření s cílem přimět Írán, aby dodržel své mezinárodní závazky související s šířením jaderných zbraní, přijala Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen „RB OSN“) dne 9. června 2010 rezoluci č. 1929 (2010) (dále jen „rezoluce č. 1929“), která zavedla přísnější opatření vůči Íránu s poukazem „na možnou souvislost mezi íránskými příjmy plynoucími z jeho energetického odvětví a financováním íránských jaderných činností představujících riziko šíření jaderných zbraní“⁶. Dne 17. června 2010 Evropská rada vyzvala Radu, aby přijala opatření k provedení rezoluce č. 1929 a doprovodná opatření, která se měla mimo jiné zaměřit na klíčová odvětví ropného a plynárenského průmyslu⁷.

2 – Rozsudky ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461; ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518.

3 – Rozhodnutí ze dne 23. října 2008, People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada, T-256/07, EU:T:2008:461.

4 – Rozsudek ze dne 6. března 2003, Interporc und Im-und Export v. Komise, C-41/00 P, EU:C:2003:125.

5 – Viz věc BankTejarat v. Rada, C-248/17 P, v níž řízení probíhá, a Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, v níž řízení probíhá.

6 – Rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů č. 1929 (2010), kterou přijala Rada bezpečnosti na svém 6335. zasedání dne 9. června 2010, bod 17 odůvodnění.

7 – Závěry Evropské rady EUCO 13/10 ze dne 17. června 2010, příloha II „Prohlášení o Íránu“, bod 4.

10. Dne 26. července 2010 přijala Rada rozhodnutí 2010/413/SZBP o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postojů 2007/140/SZBP (dále jen „rozhodnutí 2010/413“)⁸. V příloze II tohoto rozhodnutí jsou uvedeny osoby a subjekty – jiné než ty, které již byly uvedeny v rámci OSN – jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje mají být zmrazeny⁹.

11. Dne 23. ledna 2012 přijala Rada rozhodnutí 2012/35/SZBP, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (dále jen „rozhodnutí 2012/35“)¹⁰, s cílem posílit omezující opatření vůči Íránu v reakci na své vážné a prohlubující se znepokojení nad povahou íránského jaderného programu¹¹. Bod 13 odůvodnění uvedeného rozhodnutí uvádí, že opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků „by se měla vztahovat i na další osoby a subjekty poskytující íránské vládě podporu, která jí umožňuje provádět jaderné činnosti potenciálně ohrožující nešíření nebo vedoucí k vývoji nosičů jaderných zbraní, především na osoby a subjekty poskytující íránské vládě finanční, logistickou či materiální pomoc“¹².

12. Rozhodnutí 2012/35 tak doplnilo do čl. 20 odst. 1 rozhodnutí 2010/413, který upravuje zmrazení finančních prostředků dále uvedených osob a subjektů, následující bod:

„c) jinými osobami a subjekty, které nejsou uvedeny v příloze I a které *poskytují podporu íránské vládě*, a osobami a subjekty, které jsou s nimi spojeny, jak jsou uvedeny v příloze II.“¹³

13. Dne 23. března 2012 přijala Rada nařízení (EU) č. 267/2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (EU) č. 961/2010 (dále jen „nařízení č. 267/2012“)¹⁴. Pro účely provedení čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 (ve znění rozhodnutí 2012/35¹⁵) čl. 23 odst. 2 nařízení č. 267/2012 stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob, subjektů a orgánů uvedených v příloze IX, které byly označeny jako:

„d) další osoby, subjekty nebo orgány, které *poskytují íránské vládě podporu, například materiální, logistickou či finanční pomoc*, nebo osoby a subjekty, které jsou s nimi spojeny“¹⁶.

A. První zařazení na seznam

14. Dne 15. října 2012 přijala Rada rozhodnutí 2012/635/SZBP, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (dále jen „rozhodnutí 2012/635“)¹⁷. Rada považovala za nezbytné přijmout vůči Íránu další omezující opatření vzhledem ke skutečnosti, že se Írán nezapojuje plně do jednání s ohledem na mezinárodní obavy týkající se jeho jaderného programu¹⁸. Bod 16 odůvodnění tohoto rozhodnutí stanoví, že „zejména íránským státem vlastněné subjekty působící v odvětví ropy a plynu“ by měly být zařazeny na seznam osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření obsažená v příloze II rozhodnutí 2010/413/SZBP, „neboť tyto subjekty představují významný zdroj příjmů íránské vlády“.

8 – Úř. věst. 2010, L 195, s. 39. Bod 22 odůvodnění uvedeného rozhodnutí odkazuje na rezoluci č. 1929 a na možnou souvislost mezi příjmy Íránu z energetického odvětví a financováním šíření jaderných zbraní.

9 – Viz rozhodnutí 2010/413, čl. 23 odst. 2, čl. 24 odst. 2 a čl. 25 odst. 1.

10 – Úř. věst. 2012, L 19, s. 22. Bod 8 odůvodnění uvedeného rozhodnutí znovu poukazuje na možné souvislosti mezi íránskými příjmy plynoucími z energetického odvětví a financováním íránských jaderných činností potenciálně ohrožujících nešíření, jak je zdůrazněno v rezoluci 1929.

11 – Viz rozhodnutí 2012/35, body 5 a 6 odůvodnění.

12 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

13 – Rozhodnutí 2012/35 čl. 1 odst. 7 písm. a) bod ii. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska. Článek 1 odst. 8 tohoto rozhodnutí nahradil čl. 24 odst. 2 rozhodnutí 2010/413 tak, že rozhodne-li Rada, že se na osobu nebo subjekt vztahují opatření mimo jiné podle čl. 20 odst. 1 písm. c), změní odpovídajícím způsobem přílohu II.

14 – Úř. věst. 2012, L 88, s. 1.

15 – Viz nařízení č. 267/2012, bod 11 odůvodnění.

16 – Kurzivou zvýraznil autor tohoto stanoviska. Podle čl. 46 odst. 2 nařízení č. 267/2012 platí, že pokud Rada rozhodne o tom, že se na fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt či orgán mají vztahovat opatření uvedená v čl. 23 odst. 2, změní odpovídajícím způsobem přílohu IX.

17 – Úř. věst. 2012, L 282, s. 58.

18 – Rozhodnutí 2012/635 bod 5 odůvodnění.

15. Za tímto účelem čl. 1 odst. 8 písm. a) rozhodnutí 2012/635 nahradil čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 v tom smyslu, že omezující opatření se vztahují na „jiné osoby a subjekty, které nejsou uvedeny v příloze I a které poskytují podporu íránské vládě, a osoby a subjekty, které jsou jimi vlastněny nebo ovládány, jak jsou uvedeny v příloze II“. Článek 2 rozhodnutí 2012/635 zařadil společnost NITC do přílohy II rozhodnutí 2010/413 obsahující seznam osob a subjektů mimo jiné poskytujících podporu íránské vládě¹⁹.

16. Dne 15. října 2012 Rada přijala také nařízení (EU) č. 945/2012 provádějící nařízení č. 267/2012 (dále jen „prováděcí nařízení č. 945/2012“)²⁰. Vzhledem k situaci v Íránu a v souladu s rozhodnutím 2012/635 zastává Rada názor, že omezující opatření uvedená v příloze IX nařízení č. 267/2012 by se měla vztahovat na další osoby a subjekty²¹. Článek 1 uvedeného prováděcího nařízení zařadil společnost NITC do přílohy IX nařízení č. 267/2012 obsahující seznam osob a subjektů mimo jiné poskytující podporu íránské vládě²².

17. Společnost NITC byla zařazena na seznam v rozhodnutí 2012/635 a prováděcím nařízením č. 945/2012 na základě určujícího kritéria stanoveného v čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 a v čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012 (dále jen „první zařazení na seznam“) z těchto důvodů:

„Ve skutečnosti pod kontrolou íránské vlády. Poskytuje finanční podporu vládě Íránu prostřednictvím akcionářů, kteří mají vazby na vládu.“

18. Dne 16. října 2012 bylo společnosti NITC doručeno oznámení od Rady o jejím prvním zařazení na seznam. Následně byla vedena korespondence mezi společností NITC a Radou²³.

19. Dne 21. prosince 2012 přijala Rada nařízení č. 1263/2012, kterým se mění nařízení č. 267/2012 (dále jen „nařízení č. 1263/2012“)²⁴. Nařízením 1263/2012 mimo jiné nahradilo čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012 tímto textem: další osoby, subjekty nebo orgány, které poskytují íránské vládě podporu, například materiální, logistickou či finanční pomoc, nebo subjekty, které jsou jimi vlastněny nebo ovládány, nebo osoby a subjekty s nimi spojené²⁵. Určovací kritérium uplatněné na společnost NITC tedy zůstalo stejné.

20. Dne 27. prosince 2012 společnost NITC podala k Tribunálu žalobu na neplatnost rozhodnutí 2012/635 a prováděcího nařízení č. 945/2012 v rozsahu, v němž se tato opatření týkala společnosti NITC.

B. Rozhodnutí Tribunálu ve věci NITC I

21. Ve svém rozhodnutí ze dne 3. července 2014 ve věci National Iranian Tanker Company v. Rada (T-565/12, EU:T:2014:608, dále jen „rozhodnutí ve věci NITC I“), vyhověl Tribunál prvnímu žalobnímu důvodu společnosti NITC vycházejícímu z toho, že se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení, když se domnívala, že určující kritérium pro zařazení společnosti NITC na seznam bylo splněno²⁶.

19 – Rozhodnutí 2012/635, příloha, část B. Subjekty, bod 31.

20 – Úř. věst. 2012, L 282, s. 16.

21 – Prováděcí nařízení č. 945/2012, bod 2 odůvodnění.

22 – Prováděcí nařízení č. 945/2012, příloha, část B. Subjekty, bod 31.

23 – Viz rozhodnutí ze dne 3. července 2014, National Iranian Tanker Company v. Rada, T-565/12, EU:T:2014:608, body 16 až 18.

24 – Úř. věst. 2012, L 356, s. 34.

25 – Nařízením č. 1263/2012, čl. 1 odst. 11 písm. a). Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

26 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 66. Tribunál zamítl druhý žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění: tamtéž, body 35 až 47. Jelikož prvnímu žalobnímu důvodu vyhověl, ostatními žalobními důvody se nezabýval: tamtéž, bod 67.

22. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí ve věci NITC I je jádrem projednávané věci, považuji za vhodné zabývat se odůvodněním Tribunálu podrobněji.

23. Zprvce Tribunál odmítl argument Rady přednesený na jednání, podle něhož již to, že se společnost NITC prostřednictvím činnosti spočívající v přepravě surové ropy a plynu vyrobené v Íránu zapojila do íránského ropného a plynárenského odvětví, bylo dostatečným důkazem o tom, že společnost NITC poskytovala finanční podporu íránské vládě, jelikož přeprava ropy nijak nesouvisela s údajnými vazbami mezi akcionáři společnosti NITC a touto vládou²⁷.

24. Tribunál rovněž odmítl argument Rady rozvedený na jednání, že společnost NITC zůstala po své privatizaci i nadále ovládána společností National Iranian Oil Company (dále jen „NIOC“), která je subjektem zcela vlastněným íránským státem a na který se rovněž vztahují omezující opatření z důvodu, že poskytuje finanční podporu íránské vládě. Tribunál dospěl k tomuto závěru, protože důvody pro zařazení společnosti NITC na seznam neuváděly nepřímou finanční podporu plynoucí ze vztahů mezi společností NITC a společností NIOC²⁸.

25. Tribunál k tomu dodal následující: „Pokud má být pomocí argumentů Rady prokázáno, že žalobkyně poskytuje z důvodu svého působení v oblasti námořní přepravy plynu a ropy nepřímou finanční podporu íránské vládě, je nutno každopádně konstatovat, že platná právní úprava stanoví kritérium poskytování finanční podpory íránské vládě, a nikoli poskytování nepřímé finanční podpory. Na rozdíl od toho, co tvrdí Rada, *nelze přitom pouhou skutečností, že žalobkyně prostřednictvím svých přepravních činností působí v odvětví íránské ropy a plynu, které představuje jeden z hlavních zdrojů příjmů íránské vlády, považovat za okolnost, která spadá pod právní kritérium poskytování finanční podpory této vládě*“²⁹.

26. Pokud jde dále o vlastnickou strukturu společnosti NITC, Tribunál konstatoval, že návrhy na zařazení na seznam předložené třemi členskými státy ani další dokumenty obsažené ve spisu Rady neidentifikovaly akcionáře společnosti NITC a neobsahovaly „sebemenší důkaz“, který by mohl podpořit uvedené důvody³⁰. V tomto ohledu Tribunál rozhodl, že se Rada nemohla dovolávat některých skutkových tvrzení – včetně toho, že akcionáři společnosti NITC byly tři státní penzijní fondy s tím, že 33 % základního kapitálu společnosti NITC je ve vlastnictví State Pension Fund, 33 % ve vlastnictví Social Security Retirement Fund a 33 % ve vlastnictví NIOC Pension and Savings Fund – neboť tyto argumenty nebyly součástí spisu Rady a nebyly sděleny společnosti NITC včas³¹.

27. V důsledku toho Tribunál konstatoval, že materiál, který mohl být vzat v úvahu, neobsahoval žádný důkaz, který by mohl podpořit uváděné odůvodnění, a proto musí být rozhodnutí o prvním zařazení na seznam zrušeno³².

28. Pokud jde o časové účinky zrušení, Tribunál odmítl argument společnosti NITC, že by mělo nabýt účinnosti okamžitě, neboť to by umožnilo společnosti NITC převést veškerý majetek nebo jeho část mimo EU, aniž by Rada mohla případně včas použít článek 266 SFEU s cílem napravit nesrovnalosti uvedené v rozsudku, v důsledku čehož by mohla být závažně a nenávratně ohrožena účinnost jakéhokoli rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků ve vztahu ke společnosti NITC, které by Rada v budoucnu případně učinila³³.

27 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 58.

28 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 59.

29 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 60. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

30 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 61.

31 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 62 (odkazující na body 51 a 52).

32 – Rozsudek ve věci NITC I, body 64 až 67.

33 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 77.

29. K použití článku 266 SFEU Tribunál uvedl: „zrušení zápisu jména žalobkyně na seznamy tímto rozsudkem vychází ze skutečnosti, že důvody tohoto zápisu nejsou podpořeny dostatečnými důkazy. Ačkoli je na Radě, aby rozhodla o opatřeních, která přijme k vyhovění tomuto rozsudku, nelze automaticky vyloučit případné nové zařazení žalobkyně na seznam. V rámci nového posouzení má totiž Rada na základě důvodů, jež budou dostatečně právně podepřeny, možnost zapsat opětovně jméno žalobkyně na seznam“³⁴.

30. Na tomto základě Tribunál rozhodl, že účinky dotčených omezujících opatření by měly být ve vztahu ke společnosti NITC zachovány až do data uplynutí lhůty pro podání kasačního opravného prostředku, jak je stanoveno v čl. 56 odst. 1 Statutu, nebo bude-li v této lhůtě podán kasační opravný prostředek, až do jeho zamítnutí³⁵.

31. Rada nepodala kasační opravný prostředek proti rozhodnutí ve věci NITC I. Zrušení rozhodnutí o prvním zařazení na seznam tudíž nabylo účinnosti dne 20. září 2014³⁶.

C. Druhé zařazení

32. Přibližně o měsíc později oznámila Rada dopisem ze dne 23. října 2014 společnosti NITC, že ji zamýšlí opětovně zařadit na seznam podle určujícího kritéria stanoveného v čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 a v čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012, které se vztahují na osoby a subjekty, které poskytují podporu íránské vládě. Jednalo se o totožné určující kritérium, které bylo použito pro rozhodnutí o zařazení na seznam, jež bylo zrušeno Tribunálem v rozhodnutí ve věci NITC I.

33. Následovala korespondence mezi společnostmi NITC a Radou³⁷. Konkrétně dne 27. října 2014 zaslala Rada společnosti NITC šest e-mailů obsahujících podpůrné dokumenty uvedené v dopise Rady ze dne 23. října 2014. Tyto podpůrné dokumenty obsahovaly informace o akcionářských penzijních fondech společnosti NITC a činnosti společnosti NITC při přepravě ropy, z nichž většina nenese žádné oficiální datum³⁸ a z nichž jeden předložila Rada Tribunálu v rozhodnutí ve věci NITC I³⁹.

34. Dopisem ze dne 5. února 2015 Rada poskytla společnosti NITC odtajněný výňatek z návrhu na opětovné zařazení na seznam (dále jen „návrh na opětovné zařazení na seznam“)⁴⁰. V části týkající se finanční podpory íránské vládě prostřednictvím akcionářů společnosti NITC, kteří jsou státem vlastněni nebo kontrolováni, návrh na opětovné zařazení na seznam uváděl, že podle úředního

34 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 77 (citace vypuštěny).

35 – Rozsudek ve věci NITC I, bod 78.

36 – Podle informací předložených Soudnímu dvoru bylo datum doručení rozhodnutí účastníkům řízení ve věci NITC I dne 9. července 2014. Vzhledem ke lhůtě stanovené v čl. 56 odst. 1 Statutu (dva měsíce plus deset dnů v případě větší vzdálenosti) byly účinky rozhodnutí o prvním zařazení na seznam ve vztahu ke společnosti NITC zachovány až do 19. září 2014.

37 – Viz rozsudek ve věci NITC II, body 23 až 29.

38 – Připojeny k vyjádření společnosti NITC v řízení o tomto kasačním opravném prostředku byly tyto podpůrné dokumenty: 1) článek „Prodej státních společností v Íránu“ (bez data, RELEX datum 20. prosince 2013); 2) článek „Nový ministr práce končí jmenování Saíd Mortazavi ve správním radě organizace sociálního zabezpečení, Iran Daily Brief (ze dne 19. srpna 2013, RELEX datum 16. října 2014); 3) internetové stránky organizace sociálního zabezpečení týkající se složení představenstva (dostupné k datu 13. října 2014, RELEX datum 16. října 2014); 4) text „zákon o sociálním zabezpečení v Íránské islámské republice“ (bez data, RELEX datum 16. října 2014); 5) Zpráva Dun & Bradstreet o organizaci sociálního zabezpečení (bez data, RELEX datum 16. října 2014); 6) Zpráva Dun & Bradstreet o důchodovém fondu zaměstnanců státní správy (bez data, RELEX datum 16. října 2014); 7) „neoficiální překlad“ výňatku z rozhovoru s bývalým předsedou společnosti NITC p. Soori (bez data, RELEX datum 16. října 2014); 8) dopis společnosti NITC vysoké představitelce EU C. Ashtonové „Prohlášení společnosti NITC týkající se článku Lloyd's List ze dne 18. ledna 2012 – „Na společnost NITC se mají zaměřit sankce“ (ze dne 19. ledna 2012, RELEX datum 16. října 2014); a 9) internetové stránky společnosti NIOC, zařazující činnost společnosti NITC jako jednu z dceřiných společností společnosti NIOC (dostupné k datu 12. února 2014, RELEX datum 16. října 2014). RELEX označuje Pracovní skupinu poradců Rady pro vnější vztahy.

39 – Tribunál citoval dopis uvedený v bodě 8 poznámky pod čarou 38 v posouzení žalobního důvodu společnosti NITC vycházejícího z povinnosti uvést odůvodnění: viz rozsudek ve věci NITC I, body 10 a 34.

40 – Výňatek z dokumentu COREU CFSP/0084/14, dokument 16211/14 LIMITE, ze dne 27. listopadu 2014, připojený k vyjádření společnosti NITC v tomto řízení o kasačním opravném prostředku (dále jen „návrh na opětovné zařazení“).

dokumentu společnosti NITC ze dne 21. srpna 2006 byla společnost NITC vlastněna třemi penzijními fondy – State Retirement Fund (33 %), Social Security Organization (33 %) a Oil Industry Employees Retirement and Savings Fund (34 %) – což bylo dále více konkretizováno odkazem na informace z veřejně přístupných zdrojů a několika podpůrnými dokumenty uvedenými výše⁴¹.

35. V části týkající se poskytování logistické podpory íránské vládě ze strany společnosti NITC prostřednictvím přepravy íránských ropných produktů návrh na opětovné zařazení na seznam stanovil, že podle dopisu společnosti NITC vysoké představitelce EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku je společnost NITC jednou z hlavních celosvětových tankerových námořních společností, jejíž činnost je omezena na přepravu surové ropy⁴². Přepravní činnosti společnosti NITC byly dále doloženy odkazem na internetové stránky společnosti NIOC a odkazem na publikaci Institute for the Study of War (Ústav pro studium války) z roku 2012, které Rada přednesla před Tribunálem v rozsudku ve věci NITC I s tím, že společnost NITC přepravila téměř polovinu surové ropy vyrobené v Íránu v roce 2011⁴³. Návrh na opětovné zařazení na seznam uváděl, že vzhledem k tomu, že ropa je velmi významný zdroj příjmů íránské vlády, je přeprava společností NITC na vývozní trhy a její distribuce do přístavů a ostrovů klíčovým logistickým zájmem uvedené vlády a nedílnou součástí ropného obchodu⁴⁴. Z tohoto opětovného návrhu na zařazení na seznam také vyplývá, že podle zpravodajských příspěvků byla íránská vláda při vývozu ropy závislá na společnosti NITC; obsaženy jsou odkazy na pět takových zpráv (tři datované před prvním zařazením společnosti NITC), jakož i na jednu zprávu o přepravní činnosti společnosti NITC vydanou po rozhodnutí ve věci NITC I⁴⁵.

36. Společnost NITC ve svých podáních tvrdí, že všechny podstatné informace, o které se Rada opírala při opětovném zařazení na seznam, byly a jsou veřejně dostupné nebo byly poskytnuty společností NITC v korespondenci mezi společností NITC a EU.

37. Dne 12. února 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/236, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (dále jen „rozhodnutí 2015/236“)⁴⁶ a nařízení (EU) 2015/230, kterým se provádí nařízení č. 267/2012 (dále jen „prováděcí nařízení 2015/230“)⁴⁷. Prostřednictvím těchto opatření (dále společně jen „napadená opatření“) Rada opětovně zařadila společnost NITC do přílohy II rozhodnutí 2010/413⁴⁸ a přílohy IX nařízení č. 267/2012⁴⁹ na základě určujícího kritéria stanoveného v čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 a v čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012, které odkazují na osoby a subjekty poskytující podporu íránské vládě. Jak bylo uvedeno výše, šlo o stejné určující kritérium, na němž bylo založeno i rozhodnutí o prvním zařazení.

38. Společnosti NITC byla opětovně zařazena na seznam v rozhodnutí 2015/236 a prováděcím nařízení 2015/230 (dále jen „druhé zařazení na seznam“) z následujících důvodů:

„Společnost National Iranian Tanker Company poskytuje finanční podporu vládě Íránu prostřednictvím svých akcionářů, jimiž jsou Iranian State Retirement Fund, Iranian Social Security Organization a Oil Industry Employees Retirement and Savings Fund, což jsou státem ovládané subjekty. Společnost NITC je navíc jedním z největších provozovatelů ropných tankerů na světě a jednou z hlavních společností přepravujících íránskou surovou ropu. Společnost NITC tudíž poskytuje íránské vládě logistickou podporu prostřednictvím přepravy íránské ropy.“

41 – Návrh na opětovné zařazení, body 1 až 6.

42 – Návrh na opětovné zařazení, bod 7.

43 – Návrh na opětovné zařazení, bod 8. Viz Rozsudek ve věci NITC I, bod 50.

44 – Návrh na opětovné zařazení, bod 9.

45 – Návrh na opětovné zařazení, bod 11 [citovány odkazy na zpravodajské příspěvky (v pořadí seznamu) ze dne 21. června 2012, 17. dubna 2012, 11. prosince 2013, 15. listopadu 2012, 16. dubna 2012 (pozn. pod čarou 43 a související text výše) a 11. července 2014].

46 – Úř. věst. 2015, L 39, s. 18.

47 – Úř. věst. 2015, L 39, s. 3.

48 – Rozhodnutí 2015/236, příloha, část B. Subjekty, bod 140.

49 – Prováděcí nařízení 2015/230, příloha, část B. Subjekty, bod 140.

39. Opětovné zařazení společnosti NITC na seznam proto bylo založeno na dvou důvodech. První důvod se týkal toho, že společnost NITC poskytovala finanční podporu vládě Íránu prostřednictvím svých akcionářů. Jednalo se o totožný důvod, který byl použit pro první zařazení na seznam s určitými jazykovými úpravami a s přidáním jmen tří akcionářských penzijních fondů společnosti NITC. Druhý důvod se týkal toho, že společnost NITC poskytovala logistickou podporu íránské vládě prostřednictvím své hospodářské činnosti při přepravě íránské ropy. V rozhodnutí ve věci NITC I Tribunál v podstatě rozhodl, že pouhá skutečnost, že společnost NITC přepravuje íránskou ropu, se nerovná poskytování finanční podpory íránské vládě, ale nebyl požádán o posouzení této otázky z hlediska logistické podpory⁵⁰.

40. Dne 16. února 2015 byla společnost NITC vyzooměna Radou o druhém zařazení na seznam⁵¹.

41. Je třeba poznamenat, že dne 16. ledna 2016 Rada⁵² zrušila opětovné zařazení společnosti NITC na seznam v rozhodnutí 2015/236⁵³ a opětovné zařazení na seznam v prováděcím nařízení 2015/230⁵⁴. K tomu došlo v širším kontextu Společného komplexního akčního plánu (dále jen „SKAP“) mezi E3/EU+3⁵⁶ a Íránem, který představuje dlouhodobé řešení íránské jaderné otázky a zahrnuje komplexní zrušení sankcí Rady bezpečnosti OSN, sankcí EU a národních sankcí souvisejících s íránským jaderným programem⁵⁷.

III. Řízení před Tribunálem a rozhodnutí ve věci NITC II

42. Dne 24. dubna 2015 společnost NITC podala žalobu k Tribunálu, kterou se domáhala zrušení napadených opatření zaměřených vůči ní.

43. Rovněž dne 24. dubna 2015 společnost NITC podala návrh na vydání předběžného opatření, kterým se domáhala odložení vykonatelnosti napadených opatření zaměřených vůči ní.

A. Usnesení předsedy Tribunálu ve věci NITC II

44. Usnesením ze dne 16. července 2015 ve věci National Iranian Tanker Company v Council (T-207/15 R, EU:T:2015:535) (dále jen „usnesení ve věci NITC II“) zamítl předseda Tribunálu návrh společnosti NITC na vydání předběžného opatření s tím, že podmínky týkající se rovnováhy jednotlivých zájmů a naléhavosti nebyly splněny⁵⁸. Předseda Tribunálu nicméně dospěl k závěru, že podmínka *fumus boni juris* byla splněna, neboť argumenty účastníků řízení odhalily právní rozpor týkající se působnosti článku 47 Listiny a článku 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), které oba – jak poznamenal – zakotvují právo na účinnou právní ochranu, tedy na účinnou „praktickou i právní“ soudní ochranu⁵⁹.

50 – Viz výše bod 25.

51 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 32.

52 – Rozhodnutí Rady (SZBP) 2016/37 ze dne 16. ledna 2016 o dni použitelnosti rozhodnutí 2015/1863 (Úř. věst. 2016, L 11 I, s. 1); Informace o datu použitelnosti nařízení Rady (EU) 2015/1861, kterým se mění nařízení (EU) č. 267/2012, a prováděcího nařízení Rady (EU) 2015/1862 (Úř. věst. 2016, C1 15, s. 1).

53 – Rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1863 ze dne 18. října 2015, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. 2015, L 274, s. 174), článek 1 odst. 16.

54 – Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 2015/1862, kterým se mění nařízení č. 267/2012 (Úř. věst. 2015, L 274, s. 161), článek 1.

55 – Dostupné na <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/iran/jcpoa-restrictive-measures/>.

56 – Čína, Francie, Německo, Ruská federace, Spojené království a Spojené státy americké, společně s vysokou představitelkou EU.

57 – Viz informativní poznámku o sankcích EU, které se ruší na základě Společného komplexního akčního plánu (JCPOA), Brusel, ze dne 16. ledna 2016, poslední aktualizace dne 3. srpna 2017, dokument SN 10176/1/17 REV 1, dostupný na adrese uvedené výše v poznámce 55.

58 – Usnesení předsedy Tribunálu ze dne 16. července 2015, National Iranian Tanker Company v. Rada, T-207/15 R, EU:T:2015:535 (dále jen „usnesení ve věci NITC II“), body 59, 80 a 81.

59 – Usnesení ve věci NITC II, body 43 (citující rozsudek ESLP ze dne 13. listopadu 2007, Ramadhi a další v. Albánie, CE:ECHR:2007:1113JUD003822202R, bod 48) a 50.

45. Vzhledem k tomu, že se usnesení ve věci NITC II objevuje v argumentaci účastníků řízení v projednávané věci, uvedu odůvodnění předsedy stran této otázky.

46. Předseda Tribunálu především uvedl, že pokud je Rada oprávněna dovolávat se judikatury týkající se článku 266 SFEU za účelem nápravy konstatovaných protiprávností, jež byly důvodem ke zrušení omezujícího opatření, když přijímá nové opatření se stejným praktickým účinkem jako předchozí opatření, a to ve skutkovém kontextu, který se v podstatě nezměnil, mohla by systematickým podáváním kasačních opravných prostředků udržovat taková opatření nepřetržitě v platnosti i bez změny skutkových okolností, které byly základem pro přijetí těchto opatření a jejich zrušení⁶⁰.

47. Podle předsedy Tribunálu tato situace vyvolala otázku, zda právo na účinnou právní ochranu vyžaduje časové omezení, což by pro Radu znamenalo povinnost předložit v rozhodnutí o prvním zařazení na seznam všechny důvody a důkazy, které by pak nemohla v případě, že by Tribunál tyto důvody a důkazy zpochybnil, použít k odůvodnění opětovného zařazení téhož účastníka řízení na seznam. Poukázal na to, že projednávaný případ podle všeho ilustruje nutnost zavedení takového časového omezení, neboť hospodářská činnost společnosti NITC spočívající v přepravě íránské ropy a složení akcionářů společnosti NITC se v době od prvního zařazení na seznam v roce 2012 a do opětovného zařazení na seznam v roce 2015 zjevně nezměnila. Také poukázal na to, že důkazy pro opětovné zařazení na seznam, na které odkazovala Rada ve svém vyjádření před prvním zařazením společnosti NITC na seznam, neobsahovaly kromě jednoho novějšího dokumentu nic nového⁶¹.

48. Předseda Tribunálu dále uvedl, že společnost NITC neměla možnost tvrdit, že rozhodnutí ve věci NITC I představovalo striktně vzato překážku věci pravomocně rozsouzené, protože rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam se z hlediska data svého přijetí vztahovalo k jinému období hospodářské činnosti společnosti NITC, než o které se jednalo v prvním rozhodnutí o zařazení na seznam. Konstatoval nicméně, že tato činnost (přeprava íránské ropy) se v podstatě nezměnila a rozdíl v uvedeném období byl důsledkem opětovného zařazení společnosti NITC na seznam, jež Rada provedla na skutkovém základě, který se také v podstatě nezměnil. Lze tudíž dospět k závěru, že překážka věci pravomocně rozsouzené byla vyloučena pouze na základě toho, že Rada uměle prodloužila platnost omezujících opatření uložených společnosti NITC tím, že nyní předložila důkazy, které mohly být uplatněny při prvním zařazení. Poznamenal, že takový přístup, i kdyby nebyl neslučitelný s překážkou věci pravomocně rozsouzené, mohl přispět k porušení práva společnosti NITC na účinnou právní ochranu⁶².

49. Podle předsedy Tribunálu z toho na jednu stranu vyplývalo, že z pohledu práva na účinnou právní ochranu může být nezbytné vykládat judikaturu k článku 266 SFEU restriktivně. Na druhou stranu lze argumentovat, že rozsah práva na účinnou právní ochranu nelze neopodstatněně omezovat pouze na žalobu na zrušení doprovázenou návrhem na vydání předběžného opatření, jelikož účastník řízení by mohl podat žalobu na náhradu škody. Bylo by na Tribunálu, aby rozhodl o věci v původní žalobě⁶³.

B. Rozhodnutí Tribunálu ve věci NITC II

50. Rozhodnutím ve věci NITC II Tribunál v celém rozsahu zamítl žalobu na zrušení podanou společností NITC.

60 – Usnesení ve věci NITC II, body 43 a 44.

61 – Usnesení ve věci NITC II, body 45 a 46.

62 – Usnesení ve věci NITC II, bod 47.

63 – Usnesení ve věci NITC II, body 48 a 49.

51. Společnost NITC předložila pět žalobních důvodů, z nichž první je nejvíce relevantní v této věci, neboť vychází z porušení zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, zásady právní jistoty a legitimního očekávání a práva na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny⁶⁴. Tribunál tento žalobní důvod odmítl z následujících důvodů.

52. Na prvním místě, pokud jde o překážku věci pravomocně rozsouzené, Tribunál měl za to, že jeden z důvodů a důkazů uplatněných Radou na podporu napadených opatření byl odlišný od důvodů a důkazů projednávaných Tribunálem v rozsudku ve věci NITC I, takže zařazení společnosti NITC na seznam neporušilo tuto zásadu⁶⁵.

53. Pokud jde o finanční podporu, Tribunál rozhodl, že Rada se opřela o nové dokumenty, které nebyly součástí spisu v době prvního zařazení na seznam a o kterých Tribunál v rozhodnutí ve věci NITC I nerozhodoval⁶⁶. Tribunál byl toho názoru, že i když se Rada opírala o důkazy, které se z větší části vztahovaly k období před prvním zařazením na seznam, Rada za toto nemůže být kritizována, neboť získávání důkazů k prokázání důvodů uváděných proti účastníkovi řízení je někdy pro Radu obtížné, protože mimo jiné závisí na svědomitosti, s níž členské státy předkládají takové důkazy⁶⁷. Je proto možné, že Rada získá důkazy nezbytné k doložení důvodů pro zařazení na seznam až po dni, kdy bylo o tomto zařazení rozhodnuto; přestože tyto okolnosti nečiní první rozhodnutí o zařazení na seznam řádným, mohou stále postačovat k legalizaci následného rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam přijatého na základě totožných důvodů, jako byly ty, o které se opírala v době prvního zařazení na seznam, pokud důkazy, které Rada získala, dokládají tyto důvody právně dostačujícím způsobem⁶⁸.

54. Ve vztahu k logistické podpoře Tribunál navíc konstatoval, že i když skutkové okolnosti dokládající tento důvod, tj. činnost společnosti NITC spočívající v přepravě íránské ropy, byly předloženy Radou při jednání v předchozí věci na podporu důvodu týkajícího se finanční podpory, Tribunál nijak nezkoumal, zda zapojení společnosti NITC do íránského energetického odvětví mohlo představovat logistickou podporu íránské vládě⁶⁹. Tribunál rovněž odmítl argument společnosti NITC, že se Rada měla opřít o logistickou podporu v prvním rozhodnutí o zařazení na seznam, jelikož k odůvodnění zařazení účastníka řízení na dotčené seznamy postačuje uvést jediný důvod; Rada si tudíž může zvolit důvod, který považuje za nejrelevantnější, a případné pochybení při volbě takového důvodu nebrání tomu, aby uvedla důvod, který mohla uvést už při prvním zařazení na seznam⁷⁰.

55. Na druhém místě, co se týče právní jistoty a legitimního očekávání, Tribunál konstatoval, že Rada sice nepodala kasační opravný prostředek proti rozhodnutí ve věci NITC I a nezařadila společnost NITC na seznam ve lhůtě pro podání kasačního opravného prostředku, avšak toto nemohlo vyvolat u společnosti NITC žádné oprávněné očekávání, že nebude opětovně zařazena na seznam, a Rada ani nebyla povinna ji na seznam v této lhůtě zařadit⁷¹.

56. Konečně co se týče práva na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny, Tribunál konstatoval, že zařazení společnosti NITC na seznam v žádném případě nezpochybnilo účinnost žaloby podané ve věci, v níž byl vydán rozsudek NITC I⁷². Bylo tomu tak ze tří důvodů.

64 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 39.

65 – Rozsudek ve věci NITC II, body 45, 46, 50 a 55.

66 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 51.

67 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 52.

68 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 52.

69 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 53.

70 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 54.

71 – Rozsudek ve věci NITC II, body 56 až 60.

72 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 62.

57. Zprvée rozhodnutí o prvním zařazení na seznam bylo odstraněno z unijního právního řádu se zpětnou účinností, takže se na společnost NITC hledělo, jako by v období před rozsudkem ve věci NITC I nikdy nebyla na dotčený seznam zařazena⁷³.

58. Zadruhé žádá ze zásad, kterých se dovolávala společnost NITC (překážka věci pravomocně rozhodnuté, legitimní očekávání a právní jistota), nevyklučovala její opětovné zařazení na seznamy a v rozsahu, v němž důkazy proti společnosti NITC postačovaly k odůvodnění jejího zařazení na seznamy, zrušení prvního zařazení na seznam nebylo s to zpochybnit legalitu opětovného zařazení na seznam⁷⁴.

59. Zatřetí zrušení prvního zařazení na seznam v rozhodnutí ve věci NITC I mohlo být základem pro žalobu na náhradu škody⁷⁵. Tribunál zdůraznil, že když se Rada rozhodne zařadit na seznam účastníka řízení po rozsudku zrušujícím první rozhodnutí o zařazení na seznam, musí být „zvláště přísná“, co se týče opětovného posouzení, aby zajistila, že rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam není stíženo týmiž vadami jako zrušující rozhodnutí, a aby zabránila tomu, že bude účastník řízení podruhé neprávem vystaven omezujícím opatřením⁷⁶. Tribunál proto konstatoval, že v případě, že by bylo zjištěno, že k opětovnému zařazení společnosti NITC na seznam došlo na základě stejných nesrovnalostí, jako byly nesrovnalosti zjištěné v rozsudku ve věci NITC I, nesplnění „povinnosti přísnosti“ ze strany Rady by mohlo být vzato v úvahu při posuzování protiprávnosti jejího jednání v následné žalobě na náhradu škody, takže konstatace Tribunálu v rozsudku ve věci NITC I o protiprávnosti prvního zařazení na seznam by mohlo usnadnit společnosti NITC získat náhradu škody z důvodu následného a neodůvodněného opětovného zařazení⁷⁷.

IV. Řízení před Soudním dvorem

60. Kasačním opravným prostředkem podaným dne 24. listopadu 2016 se společnost NITC domáhala, aby Soudní dvůr zrušil rozsudek ve věci NITC II, aby zrušil napadená opatření v rozsahu, v němž se týkají společnosti NITC, a podpůrně aby konstatoval, že čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 a čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012, ve znění pozdějších změn a doplňků, se z důvodu své protiprávnosti nepoužijí v rozsahu, v němž se týkají společnosti NITC. Společnost NITC rovněž žádá Soudní dvůr, aby uložil Radě povinnost nahradit náklady řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Tribunálem.

61. Rada navrhuje, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek, nebo podpůrně, pokud se Soudní dvůr rozhodne zrušit rozsudek ve věci NITC II a sám vydat konečné rozhodnutí, aby zamítl žalobu na zrušení a na prohlášení o nepoužitelnosti. Rada rovněž žádá, aby Soudní dvůr uložil společnosti NITC náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.

62. Společnost NITC a Rada se účastnily jednání před Soudním dvorem, které se konalo dne 24. ledna 2018.

73 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 63.

74 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 64.

75 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 65.

76 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 66.

77 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 67.

V. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z porušení zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, zásady právní jistoty, legitimního očekávání a zásady konečnosti rozhodnutí, jakož i práva na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny

A. Argumenty účastnic řízení

63. V prvním důvodu kasačního opravného prostředku vyzývá společnost NITC Soudní dvůr, aby posunul judikaturu tím směrem, že omezí určovací pravomoci Rady, takže tento orgán nebude moci znovu uložit omezující opatření vůči účastníkovi řízení na základě totožných určujících kritérií a totožných skutkových tvrzení, která byla meritorně zamítnuta unijními soudy v dřívějším rozsudku. Společnost NITC tvrdí, že je to nezbytné pro zaručení práva účastníka řízení na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny. V opačném případě Rada podle ní může zadržovat nebo si „ukládat“ na později právní a skutkové okolnosti, a postupovat tak při vedení sporu šikanózním způsobem upírajícím protistraně právo na účinnou právní ochranu, pokud jde o rozsudek prohlašující první zařazení na seznam za neplatné. Stávající právní předpisy a praxe vedou k „nikdy nekončící smyčce soudních řízení“, která účastníka řízení nutí vracet se donekonečna k soudu. Vzhledem k omezené dostupnosti náhrady škody a tomu, že unijní soudy odmítly vydat předběžné opatření týkající se omezujících opatření, společnost NITC také tvrdí, že je o to důležitější, aby Soudní dvůr zajistil právo na účinnou právní ochranu v tomto řízení.

64. Zprvce společnost NITC zdůrazňuje zvláštní okolnosti této věci, v níž: 1) společnost NITC dosáhla konečného a závazného rozhodnutí Tribunálu meritorně zrušujícího první zařazení na seznam; 2) skutková tvrzení proti společnosti NITC se od tohoto řízení podstatně nezměnila a 3) dodatečné důkazy použité pro opětovné zařazení společnosti NITC na seznam, které nebyly předloženy pro účely prvního zařazení na seznam, měla Rada vždy k dispozici, pokud by byla postupovala s řádnou péčí.

65. V tomto ohledu společnost NITC zdůrazňuje, že skutková tvrzení pro její opětovné zařazení na seznam jsou tatáž skutková tvrzení, o které se Rada neúspěšně opírala pro účely zdůvodnění prvního zařazení na seznam, tj. že společnost NITC poskytuje podporu íránské vládě, jelikož její akcionáři (určité íránské penzijní fondy) jsou údajně ovládány touto vládou a jelikož je klíčovým přepravcem íránské ropy, což je podstatným zdrojem příjmů této vlády. Rada pouze „přejmenovala“ stejná skutková tvrzení z finanční na logistickou podporu. Vzhledem k tomu, že dotčené určující kritérium obsahuje demonstrativní výčet druhů podpory, které mohou být íránské vládě poskytnuty, společnost NITC tvrdí, že Rada by ji mohla opětovně zařazovat na seznam na základě stejných skutkových tvrzení, které by pokaždé označila jinak, bez ohledu na to, jak často by uspěla před Tribunálem.

66. Společnost NITC dále tvrdí, že všechny podstatné informace, o které se Rada opírala pro účely jejího opětovného zařazení na seznam, byly veřejně přístupné dokumenty z internetu nebo dokumenty, které poskytla společnost NITC v rámci korespondence s EU. Společnost NITC dále tvrdí, že dokumenty měla Rada k dispozici před prvním zařazením na seznam, přičemž Rada a členské státy mají mezi sebou povinnost loajální spolupráce, takže Rada musí zajistit, že členské státy získají všechny dostupné důkazy, aby Rada předložila veškeré argumenty při prvním zařazení na seznam.

67. Zadruhé společnost NITC trvá na tom, že návrh vykládat judikaturu k článku 266 SFEU restriktivně nadnesený v usnesení předsedy Tribunálu ve věci NITC II by měl být přijat. To zahrnuje zavedení časového omezení, v jehož rámci by Rada musela uvést všechny důvody a důkazy při prvním zařazení na seznam, což by bránilo tomu, aby je použila při opětovném zařazení téhož účastníka řízení na seznam, což je podle názoru společnosti NITC správný přístup. Společnost NITC vytýká Tribunálu, že se těmito body v rozsudku ve věci NITC II nezabýval a že vyložil právo na právní ochranu restriktivně. Pokud jde o článek 266 SFEU, společnost NITC rovněž zpochybňuje tvrzení Rady, že

zpětně a s ohledem na rozsudek ve věci NITC I přehodnotila poskytování logistické podpory společností NITC založené na její hospodářské činnosti spočívající v přepravě ropy, přičemž tvrdí, že Rada již neúspěšně předložila argumenty založené na takové činnosti v souvislosti s poskytováním finanční podpory před Tribunálem pro účely rozhodnutí ve věci NITC I.

68. Zatřetí je společnost NITC toho názoru, že zásada překážky věci pravomocně rozsouzené se sice v projednávané věci striktně neuplatní, avšak právo na účinnou právní ochranu a ostatní dovolávané zásady vyžadují, aby Rada „předložila všechny argumenty týkající se případu“ k projednání najednou, neomlouvá-li ji naléhavý veřejný zájem⁷⁸. Zdůrazňuje, že toto časové omezení by tudíž nebylo absolutní a že by sice mohlo v určitých případech nepřiměřeně zvýhodňovat účastníky řízení, avšak šlo by o stejný přístup, jaký zaujímá judikatura Soudního dvora u jiných druhů procesních omezení, jako jsou lhůty, přičemž důsledky pro soukromé osoby jsou při neexistenci takových omezení v každém případě obzvláště závažné ve věcech, které se týkají omezujících opatření.

69. Začtvrté společnost NITC považuje za zarážející, že se Rada nesnaží vysvětlit nebo odůvodnit své jednání při opětovném zařazení této společnosti na seznam, a tvrdí, že Rada nesprávně vychází z rozsudků ve věci Kadi, OMPI I a Interporc.

70. Zapáté společnost NITC upozorňuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP a zdůrazňuje, že právo na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny musí být účinné jak v praxi, tak v právu.

71. Rada odmítá tvrzení společnosti NITC, že jí zásada překážky věci pravomocně rozhodnuté, zásada právní jistoty, zásada legitimního očekávání, zásada konečnosti rozhodnutí a právo na účinnou právní ochranu brání v tom, aby přijala rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam.

72. Zprv Rada tvrdí na základě věcí Kadi, OMPI a Interporc, že není nutné, aby Rada uváděla veškeré možné důvody a důkazy při prvním zařazení na seznam nebo aby se odůvodnění nového rozhodnutí o zařazení na seznam omezovalo na pozdější skutečnosti nebo okolnosti či důkazy, které byly dostupné až po prvním zařazení na seznam.

73. Zadruhé se Rada opírá o článek 266 SFEU, podle něhož je na dotčeném orgánu, aby přijal opatření nezbytná k zajištění souladu s rozhodnutími unijních soudů. Rada v této souvislosti zdůrazňuje, že je na Radě, a nikoli na Soudním dvoru, aby posoudila všechny potenciálně relevantní skutečnosti a rozhodla, zda má být dotčená osoba opětovně zařazena na seznam. Rada rovněž zdůrazňuje, že rozsah posouzení podle článku 266 SFEU je jiný, než známe z právního systému „common law“, a že pokus společnosti NITC omezit judikaturu k článku 266 SFEU v kontextu omezujících opatření nelze akceptovat.

74. Zatřetí Rada zpochybňuje tvrzení společnosti NITC, že pouze překvalifikovala totožné skutečnosti z finanční na logistickou podporu, a tvrdí, že logistická podpora je zcela odlišný důvod. Rada tvrdí, že si bere poučení z judikatury týkající se omezujících opatření a ze zpětného pohledu se mohla věnovat logistické podpoře jakožto důvodu již při prvním zařazení na seznam. Podle jejího názoru byla nicméně oprávněna posoudit podporu, kterou společnost NITC poskytovala, jako finanční podporu poskytovanou skrze propojení s jejími akcionáři, což je důvod, proč tuto skutečnost uvedla při prvním zařazení na seznam, a tvrdí dále, že není povinna upřesnit každý možný základ pro podporu, kterou daný subjekt údajně poskytuje íránské vládě.

78 – Ve svých podáních společnost NITC konstatuje, že to vychází z příslušné judikatury ve Spojeném království v kontextu občanskoprávních sporů a cituje jako příklady Henderson v. Henderson (1843) 3 Hare 100; a Johnson v. Gore Wood [2002] 2 AC 1.

75. Začtvrté Rada tvrdí, že nejedná zneužívajícím způsobem, když přijímá rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam, o čemž svědčí její praxe týkající se omezujících opatření vůči Íránu. Tvrdí také, že žaloba na náhradu škody je možná, pokud by Rada přijala rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam, které by ignorovalo dřívější rozhodnutí unijních soudů.

76. Zapáté Rada tvrdí, že usnesení ve věci NITC II pouze uvádělo, že mezi účastníky řízení existoval právní rozpor, který si žádal posouzení v hlavním řízení; avšak nekonstatovalo, že rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam porušilo právo společnosti NITC na účinnou právní ochranu.

B. Analýza

77. Na základě následující analýzy mám za to, že první důvod kasačního opravného prostředku by měl být zamítnut. Přestože jsem toho názoru, že tento kasační opravný prostředek nelze vyřešit odkazem na věci Kadi, OMPI a Interporc a že omezující opatření přijatá Radou jsou omezena právem na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny včetně příslušné judikatury ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP, nemyslím si, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam bylo v souladu s právem na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny, nebo že se dopustil jiného nesprávného právního posouzení unijního práva.

78. Má analýza je rozdělena do tří hlavních částí.

79. Nejprve začnu několika úvodními poznámkami s cílem vymezit relevantní právní otázky, kterým se má Soudní dvůr věnovat v projednávaném kasačním opravném prostředku.

80. Zadrhé posoudím použití věcí Kadi, OMPI a Interporc na okolnosti v řízení o tomto kasačním opravném prostředku.

81. Zatřetí se budu zabývat právem na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny a to s přihlédnutím k: a) judikatuře Soudního dvora týkající se článku 266 SFEU, b) relevantní judikatuře ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP a c) jejímu použití na okolnosti v řízení o tomto kasačním opravném prostředku.

1. Úvodní poznámky

82. Na první pohled se mohou otázky vznesené v prvním důvodu kasačního opravného prostředku jevit jako ošidně jednoduché⁷⁹. Judikatura Soudního dvora týkající se zásady překážky věci pravomocně rozhodnuté, zásady právní jistoty a zásady legitimního očekávání je ustálená a podle mého názoru ji Tribunál správně uplatnil v rozsudku ve věci NITC II. Rovněž je nepochybné, že společnosti NITC bylo bráněno v přístupu k soudu za účelem soudního přezkumu napadených opatření ve smyslu judikatury Soudního dvora týkající se práva na účinný opravný prostředek⁸⁰. Judikatura Soudního dvora týkající se článku 266 SFEU, podle níž přísluší orgánu, jehož akt byl prohlášen rozhodnutím unijního soudu za neplatný, aby přijal nezbytná opatření k dosažení souladu s uvedeným rozhodnutím⁸¹, navíc dává dotčenému orgánu diskreční pravomoc, pokud jde o způsob reakce⁸².

79 – Půjčuji si slova ze stanoviska generálního advokáta D. Ruiz-Jarabo Colomera ve věci Komise v. AssiDomän Kraft Products a další, C-310/97 P, EU:C:1999:36, bod 2.

80 – Viz například rozsudky ze dne 6. října 2014, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, bod 95 a ze dne 16. května 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, body 44 až 59; viz též např. stanoviska generálního advokáta M. Watheleta ve věci Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:2, bod 67; a generální advokátky J. Kokott ve věci UBS Europe a další, C-358/16, EU:C:2017:606, bod 77.

81 – První odstavec článku 266 SFEU stanoví: „Orgán, instituce nebo jiný subjekt, jehož akt byl prohlášen za neplatný nebo jehož nečinnost byla prohlášena za odporující Smlouvám, je povinen přijmout opatření vyplývající z rozsudku Soudního dvora Evropské unie“.

82 – Viz například rozsudek ze dne 14. června 2016, Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:434, body 52 a 53. Viz dále část V. B. bod 3 písm. a) níže.

83. Při bližším posouzení jsou však otázky vyvstávající v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku ožehavější a složitější.

84. V řízení o tomto kasačním opravném prostředku jde jednoduše řečeno o to, zda je diskreční pravomoc, kterou má unijní orgán podle článku 266 SFEU v otázce napravení nesrovnalosti konstatované v rozhodnutí unijních soudů, omezena právem na účinnou právní ochranu zaručeným článkem 47 Listiny, vykládaným ve světle relevantní judikatury ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP. Rozhodnutí Rady zařadit v projednávané věci společnost NITC na seznam poté, co Tribunál prohlásil první zařazení za neplatné, přináší tuto otázku do středu pozornosti.

85. Podle mého názoru se proto klíčová otázka tohoto kasačního opravného prostředku v zásadě týká toho, zda je nezbytné, aby Soudní dvůr zpřesnil svou judikaturu týkající se článku 266 SFEU s ohledem na právo na účinnou právní ochranu zaručené článkem 47 Listiny tak, aby byla zajištěna účinná soudní ochrana soukromých osob ve sporech týkajících se rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam, a možná i v širším měřítku.

86. Projednávaná věc se rovněž týká výkladu určitých zásad, o něž se opírá společnost NITC, tj. zásady překážky věci pravomocně rozhoduté, zásady právní jistoty, zásady legitimního očekávání a zásady konečnosti rozhodnutí. Na základě vyjádření přednesených zástupcem společnosti NITC na jednání před Soudním dvorem pokládám všechna tato tvrzení za podмноžinu tvrzení, že společnost NITC měla v otázce prvního zařazení na seznam právo na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny, které se jí však nedostalo. Zvážím je proto pouze v rozsahu, v němž jsou relevantní pro účely argumentace společnosti NITC týkající se článku 47 Listiny.

2. Věci Kadi, OMPI a Interporc za okolností dotčených v řízení o tomto kasačním opravném prostředku

87. Mám za to, že řešení v tomto řízení o kasačním opravném prostředku nelze nalézt na základě věci Kadi, OMPI, a Interporc, a to z následujících důvodů.

88. Zaprvé ve věci Kadi I⁸³, která se týká soudního přezkumu omezujících opatření provádějících rezoluce RB OSN v souvislosti s bojem proti terorismu, Soudní dvůr mimo jiné rozhodl, že vzhledem k tomu, že Rada nesplnila povinnost vyrozumět Y. A. Kadiho o důvodech jeho zařazení na seznam a o důkazech, na základě kterých bylo toto zařazení na seznam založeno, ani mu neposkytla právo být vyslechnut, byla jeho základní práva na obhajobu a na účinnou soudní ochranu porušena a došlo k neodůvodněnému omezení jeho základního práva vlastnit majetek⁸⁴. Soudní dvůr proto zrušil dotčená opatření v tom rozsahu, v němž se týkaly Y. A. Kadiho, ale účinky těchto opatření byly zachovány po dobu nepřesahující tři měsíce, aby umožnila Radě napravit zjištěná porušení⁸⁵.

89. Za účelem nápravy těchto porušení sdělila Komise Y. A. Kadimu souhrn důvodů pro jeho zařazení na seznam omezujících opatření stanovených RB OSN a dala mu příležitost vyjádřit se k těmto důvodům, na základě čehož Komise usoudila, že zařazení Y. A. Kadiho bylo odůvodněné, a proto ponechala jeho jméno na seznamu omezujících opatření z důvodu jeho napojení na síť al-Káida⁸⁶. Jinými slovy, Y. A. Kadi nebyl vyřazen ze seznamu stejně jako nyní společnost NITC.

83 – Rozsudek ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461 (dále jen „Kadi I“).

84 – Kadi I, body 333 až 371.

85 – Kadi I, body 372 až 376.

86 – Viz stanovisko generálního advokáta Y. Bota ve věci Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:176, body 19 až 28.

90. Poté Y. A. Kadi napadl omezující opatření, kterými bylo jeho jméno ponecháno na seznamu, a Soudní dvůr je zrušil⁸⁷. Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek podaný Komisí, Radou a Spojeným královstvím k Soudnímu dvoru ve věci Kadi II⁸⁸ proti úspěšné žalobě na neplatnost [předmětných omezení] u Tribunálu a zabýval se přitom otázkou soudního přezkumu omezujících opatření OSN, která byla provedena prostřednictvím omezujících opatření EU, a tím, zda si ochrana základních práv Y. A. Kadiho žádá poskytnutí informací a důkazů, z nichž Komise vycházela, když jeho jméno ponechala na seznamu na základě souhrnného popisu odůvodnění uvedeného RB OSN⁸⁹. Ohledně jednoho z důvodů Soudní dvůr rozhodl, že materiál týkající se skutkových tvrzení z roku 1992 sice mohl postačovat pro odůvodnění prvního zařazení Y. A. Kadiho na seznam v roce 2002, avšak tentýž materiál nepodložený jiným způsobem nemohl být důvodem pro ponechání jeho jména na seznamu po roce 2008 vzhledem k tomu, jak dlouhá doba uplynula mezi těmito dvěma opatřeními⁹⁰.

91. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o zařazení na seznam ve věci Kadi I neobsahovalo žádné odůvodnění, Soudní dvůr ve věci Kadi II poprvé zkoumal důvody a důkazy, o které se unijní orgán opíral pro účely ponechání jména Y. A. Kadiho na seznamu. Podle mého názoru se proto Soudní dvůr ve věci Kadi II nezabýval posouzením legality rozhodnutí Rady o opětovném zařazení na seznam z hlediska důvodů a skutkových tvrzení, na základě kterých unijní soudy rozhodly v dřívější žalobě na neplatnost.

92. Zadruhé věc OMPI II⁹¹ nebyla předmětem rozsudku tohoto Soudního dvora o kasačním opravném prostředku, takže pro něj není závazná.

93. V uvedené věci přitom podal určený subjekt žalobu na neplatnost proti rozhodnutí Rady o opětovném zařazení na seznam v kontextu unijních autonomních omezujících opatření bojujících proti terorismu. Ve svém prvním žalobním důvodu žalobce tvrdil, že opětovné zařazení na seznam bylo z důvodu absence odůvodnění (formální vady) a porušení práva na obhajobu (procesní vady)⁹² v rozporu s článkem 266 SFEU, jakož i předchozím rozsudkem⁹³, kterým Tribunál zrušil první rozhodnutí o zařazení na seznam. Žalobce zejména tvrdil, že rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam bylo založeno na stejném vnitrostátním rozhodnutí a stejných důkazech, které byly použity pro účely předchozího rozhodnutí a že Rada nebyla oprávněna takové skutečnosti „recyklovat“ pro účely rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam s ohledem na zásadu právní jistoty a zásadu legitimního očekávání⁹⁴.

94. Tribunál tento žalobní důvod zamítl s konstatováním, že: „V tomto ohledu stačí uvést, že zrušení aktu pro *formální nebo procesní vady* se nijak nedotýká práva orgánu, který je autorem tohoto aktu, přijmout nový akt na základě stejných skutkových a právních okolností, jako jsou ty, z nichž vycházel zrušený akt, za předpokladu, že při této příležitosti dodrží *formální a procesní pravidla*, jejichž porušení bylo sankcionováno, a že bude náležitě respektováno legitimní očekávání dotčených osob.“⁹⁵

87 – Rozhodnutí ze dne 30. září 2010, Kadi v. Komise, T-85/09, EU:T:2010:418.

88 – Rozsudek ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518 (dále jen „Kadi II“).

89 – Viz věc Kadi II, body 103 až 134.

90 – Věc Kadi II, bod 156.

91 – Rozhodnutí ze dne 23. října 2008, People' s Mojahedin Organization of Iran v. Rada, T-256/07, EU:T:2008:461 (dále jen „rozhodnutí OMPI II“), kasační opravný prostředek byl odmítnut usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 3. června 2009, People' s Mojahedin Organization of Iran v. Rada, C-576/08 P, nezveřejněno, EU:C:2009:335. Třetí rozsudek byl vydán dne 4. prosince 2008, People' s Mojahedin Organization of Iran v. Rada, T-284/08, EU:T:2008:550, kasační opravný prostředek byl zamítnut rozsudkem ze dne 21. prosince 2011, Francie v. People' s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853.

92 – Věc OMPI II, body 3, 50 a 52.

93 – Rozhodnutí ze dne 12. prosince 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v Rada, T-228/02, EU:T:2006:384 (dále jen „OMPI I“), nebyl podán kasační opravný prostředek.

94 – Věc OMPI II, body 72 a 73.

95 – Věc OMPI II, bod 75 (odkazující na bod 65). Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

Tribunál rovněž konstatoval, že i kdyby bylo prokázáno, že se rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam zakládá na totožném vnitrostátním rozhodnutí a na totožných důkazech jako předchozí rozhodnutí, nemělo by to žádný vliv na legalitu tohoto rozhodnutí a na to, že legitimní očekávání žalobce bylo ochráněno⁹⁶.

95. Věc OMPI II proto byla omezena na situaci, kdy bylo první rozhodnutí o zařazení na seznam zrušeno pro formální a procesní vady. To však není případ prvního zařazení na seznam, které je předmětem projednávaného kasačního opravného prostředku a které bylo meritorně zrušeno⁹⁷. Jelikož první zařazení na seznam nebylo odůvodněno, věc OMPI II se také týkala situace, kdy Tribunál posuzoval důvody a důkazy uvedené v rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam poprvé.

96. Zatřetí věc Interporc⁹⁸ spadá do rámce přístupu k dokumentům unijních orgánů, a sice Komise na základě jejího tehdejšího Kodexu chování⁹⁹. Spor vznikl proto, že žalobkyně požádala o přístup k určitým dokumentům, na jejichž základě vnitrostátní orgány vymáhaly od žalobkyně dovozní clo¹⁰⁰. Po zamítnutí první žádosti žalobkyně přijal generální tajemník Komise rozhodnutí o zamítnutí její potvrzující žádosti na základě výjimky týkající se ochrany veřejného zájmu (soudního řízení)¹⁰¹, které Tribunál zrušil z důvodu nedostatečného odůvodnění¹⁰².

97. V rámci výkonu uvedeného rozsudku podle článku 266 SFEU přijal generální tajemník nové rozhodnutí, kterým potvrzující žádost zamítl na základě jiných důvodů, přičemž uvedl nový důvod (takzvané pravidlo původce)¹⁰³, jakož i ochranu veřejného zájmu (soudního řízení)¹⁰⁴. Žalobkyně podala proti novému rozhodnutí žalobu na neplatnost, přičemž mimo jiné tvrdila, že nemůže být založeno na důvodech, které nebyly vztahy v úvahu v prvním rozhodnutí¹⁰⁵.

98. V rámci kasačního opravného prostředku podaného k Soudnímu dvoru ve věci Interporc byl tento argument zamítnut. Po zohlednění judikatury týkající se článku 266 SFEU Soudní dvůr konstatoval, že vzhledem k tomu, že z prvního rozsudku vyplývá, že původní rozhodnutí nikdy neexistovalo a že generální tajemník měl podle článku 266 SFEU povinnost přijmout další rozhodnutí, Tribunál správně rozhodl, že generální tajemník byl oprávněn provést úplný přezkum žádosti o přístup, a mohl se tudíž v pozdějším rozhodnutí opřít o jiné důvody, než jsou ty, na kterých založil své původní rozhodnutí, a to zejména pravidlo původce¹⁰⁶. Soudní dvůr dále konstatoval, že možnost úplného přezkumu rovněž

96 – Věc OMPI II, bod 76 (odkazující na bod 67).

97 – Je třeba poznamenat, že v rozsudku ve věci NITC I Tribunál zdůraznil při posuzování žalobního důvodu týkajícího se údajného porušení povinnosti uvést odůvodnění, že tvrzení společnosti NITC, že její akcionáři již nadále neudržují kontakty s íránskou vládou, se týkalo posouzení, zda jsou důvody předložené Radou opodstatněné, a tudíž se týkalo *hmotněprávní legality* rozhodnutí o zařazení na seznam. To se liší od otázky, zda byly uvedeny důvody pro zařazení na seznam týkající se *podstatných procesních náležitostí*. Viz rozsudek ve věci NITC I, bod 46.

98 – Rozsudek ze dne 6. března 2003, *Interporc Im-und Export v. Komise*, C-41/00 P, EU:C:2003:125 (dále jen „*Interporc*“).

99 – Rozhodnutí Komise 94/90/ES ze dne 8. února 1994 o přístupu veřejnosti k dokumentům Komise (Úř. věst. 1994, L 46, s. 58), provádějící Kodex chování týkající se přístupu veřejnosti k dokumentům Rady a Komise připojeným k tomuto rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím Komise 2001/937/ES, ESUO, EURATOM ze dne 5. prosince 2001, kterým se mění její jednací řád (Úř. věst. 2001, L 345, s. 94; Zvl. vyd. 01/03, s. 408), k provedení nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2001, L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331) (dále jen „nařízení č. 1049/2001“). Je třeba poznamenat, že toto nařízení vychází z ustanovení, které má nyní podobu čl. 15 odst. 3 SFEU, který společně s článkem 42 Listiny přiznává právo na přístup k dokumentům unijních orgánů a institucí podle primárního unijního práva.

100 – Rozhodnutí ze dne 6. února 1998, *Interporc und Im-und Export v. Komise*, T-124/96, EU:T:1998:25 (dále jen „*Interporc I*“), body 9 až 13.

101 – Věc *Interporc I*, body 14 až 18.

102 – Věc *Interporc I*, body 54 až 57. Proti tomuto rozhodnutí nebyl podán kasační opravný prostředek.

103 – Tehdy v platnosti; bylo zrušeno nařízením č. 1049/2001.

104 – Rozhodnutí ze dne 7. prosince 1999, *Interporc und Im-und Export v. Komise*, T-92/98, EU:T:1999:308 (dále jen „*Interporc II*“), bod 20.

105 – Věc *Interporc II*, bod 52.

106 – Věc *Interporc*, bod 31.

znamená, že generální tajemník nemusel v pozdějším rozhodnutí znovu poukazovat na všechny důvody pro zamítnutí, aby v rozhodnutí dosáhl souladu se zrušujícím rozsudkem, a musel vycházet pouze z důvodů, které považoval v rámci své diskreční pravomoci za použitelné v projednávaném případě¹⁰⁷.

99. Ačkoli by tedy bylo možné tvrdit, že věc *Interporc* nasvědčuje tomu, že má Rada diskreční pravomoc, aby uvedla nový důvod (v tomto případě logistickou podporu) pro opětovné zařazení společnosti NITC na seznam, jsem toho názoru, že existují tři závažné důvody, pro které je třeba tuto věc odlišit od situace v řízení o tomto kasačním opravném prostředku.

100. Zaprvé věc *Interporc* se týká odlišné oblasti, a sice přístupu k dokumentům unijních orgánů (a jeho úplných počátků), která se z hlediska unijního právního rámce a unijních cílů, jež mají být dosaženy, liší od cílů Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (dále jen „SZBP“) a unijních omezujících opatření. Bezprostřední dopady na právní postavení žalobce jsou dále podle mého názoru závažnější, v případě uložení omezujících opatření. Jak Soudní dvůr uznal, zmrazení finančních prostředků má značné negativní důsledky a dopady na práva a svobody dotčeného účastníka řízení¹⁰⁸.

101. Zadruhé právní argumenty předložené Soudnímu dvoru ve věci *Interporc* se liší od právních argumentů v projednávaném kasačním opravném prostředku, a ve věci *Interporc* navíc nedošlo k údajnému porušení práva na účinnou právní ochranu¹⁰⁹. Nepovažuji to za příliš překvapivé vzhledem k tomu, že rozsudek Soudního dvora ve věci *Interporc* byl vydán dne 6. března 2003, tedy téměř 7 let před tím, než se Listina stala závaznou (se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost dne 1. prosince 2009), a v době, kdy judikatura Soudního dvora týkající se Listiny dosud nebyla plně rozvinutá. V souvislosti s výše uvedeným poukazují na to, že rozsudek Soudního dvora ve věci *Interporc* a v některých souvisejících věcech vyvolaly specifickou kritiku, pokud jde o „nekonečnost“ řízení před unijními soudy způsobenou tím, že podle této judikatury jsou unijní orgány oprávněny uvést vždy jen jednu výjimku, a unijní soudy nesmí podle článku 263 SFEU dotčenému orgánu přikázat, aby požadovaný dokument zpřístupnil¹¹⁰.

102. Zatřetí věc *Interporc* se netýkala situace, kdy orgán přijal zcela nové rozhodnutí, které se opíralo o důvod založený na skutkových tvrzeních, jež byly výslovně zamítnuty v předchozím zrušujícím rozsudku.

103. Nejsm proto přesvědčen o tom, že věci *Kadi*, *OMPI* a *Interporc* Radu jasně opravňují k přijetí rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam dotčeném v řízení o tomto kasačním opravném prostředku.

107 – Věc *Interporc*, bod 32.

108 – Viz například rozsudky ze dne 16. listopadu 2011, *Bank Mellī Iran v. Rada*, C-548/09 P, EU:C:2011:735, bod 49; a ze dne 28. května 2013, *Abdulrahīm v. Rada a Komise*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, bod 70, jakož i citovanou judikaturu.

109 – Poznávám, že ve věci *Kadi II* a *OMPI II* nebylo namítáno porušení práva na účinnou právní ochranu. Věc *Kadi II* se týkala procesních záruk, které jsou základem práva na účinnou soudní ochranu: viz věc *Kadi II*, body 97 až 165. Ve věci *Kadi I* Soudní dvůr konstatoval, že právo žalobců na účinnou právní ochranu bylo porušeno z důvodu nesplnění povinnosti informovat je o důkazech použitých proti nim a o právu na obhajobu: viz věc *Kadi I*, body 349 až 351. Přestože tato otázka nebyla nadnesena ve věci *OMPI II*, právo na účinnou právní ochranu v něm bylo odlišeno od práva na spravedlivé projednání věci, viz *OMPI I*, body 89 až 94.

110 – Viz *Leonor Rossi a Patricia Vinagre e Silva, Public Access to Documents in the EU* (Hart, 2017), s. 59 až 62, 175 až 177 a 197 až 198. Pokud jde o přístup k dokumentům, je třeba poznamenat, že unijní soudy zamítly žaloby vyzývající k přehodnocení judikatury bránící unijním soudům vydávat příkazy orgánům především s ohledem na článek 47 Listiny: viz například rozsudek ze dne 2. října 2014, *Strack v. Komise*, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, body 145 až 148, a ze dne 11. června 2015, *McCullough v. Cedefop*, T-496/13, nezveřejněný, EU:T:2015:374, body 16 až 28.

3. Právo na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny za okolností v řízení o tomto kasačním opravném prostředku.

104. První odstavec článku 47 Listiny stanoví, že každý, jehož práva a svobody zaručené unijním právem byly porušeny, má za podmínek stanovených uvedeným článkem právo na účinný prostředek nápravy před soudem. Druhý odstavec článku 47 Listiny upravuje další práva právní ochrany včetně toho, že každý má právo na spravedlivý proces.

105. Úvodem připomínám, že podle čl. 51 odst. 1 Listiny je Rada vázána ustanoveními Listiny. Podle čl. 52 odst. 3 Listiny musí být smysl a rozsah práva na účinnou právní ochranu a práva na spravedlivý proces podle článku 47 Listiny stejný jako je smysl a rozsah těch [práv], která jsou stanovena v čl. 6 odst. 1 a v článku 13 EÚLP¹¹¹. To je dáno nejen zněním EÚLP, ale také judikaturou ESLP, v jejichž světle je třeba článek 47 Listiny vykládat¹¹².

106. Rada je tudíž vázána článkem 47 Listiny při přijímání omezujících opatření stejně jako při přijímání jakékoli jiného unijního opatření. Rada kromě toho musí v souladu s článkem 47 Listiny u omezujících opatření vycházet z příslušné judikatury ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP. Zásady zakotvené v této judikatuře podrobím analýze společně s judikaturou Soudního dvora týkající se článku 266 SFEU.

a) Judikatura Soudního dvora k článku 266 SFEU

107. Jak již bylo uvedeno, podle článku 266 SFEU je orgán, jehož akt byl unijním soudem prohlášen za neplatný, povinen přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem zrušujícím tento akt. Tato opatření se nevztahují k odstranění aktu z unijního právního řádu, protože již samotné zrušení unijním soudem má tento účinek; týkají se především odstranění důsledků dotčeného aktu, které jsou ovlivněny zjištěným protiprávním jednáním¹¹³.

108. Jak Soudní dvůr konstatoval, k tomu, aby příslušný orgán mohl splnit povinnost vyhovět zrušujícímu rozsudku podle článku 266 SFEU a plně jej uplatnit, musí tento orgán přihlížet nejen k výroku rozsudku, ale i k odůvodnění, které k rozsudku vedlo a které představuje jeho nezbytný základ, je-li nezbytné k určení přesného smyslu toho, co je uvedeno ve výroku¹¹⁴.

109. Podle ustálené judikatury Soudního dvora také platí, že pro účely plnění povinností podle článku 266 SFEU má dotčený orgán diskreční pravomoc rozhodnout o nezbytných opatřeních, která by měla být přijata s cílem dosáhnout souladu se zrušeným rozsudkem, a to v závislosti na zvláštních okolnostech věci¹¹⁵. Jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, není věcí unijních soudů, aby

111 – Článek 52 odst. 3 Listiny, Vysvětlení k Listině základních práv (Úř. věst. 2007, C 303, s. 17, dále jen „vysvětlení“), Vysvětlení k článku 47, s. 29–30. Toto je předmětem unijního práva poskytujícího „širší ochranu“ podle čl. 52 odst. 3 Listiny: viz mé stanovisko ve věci Egenberger, C-414/16, EU:C:2017:851.

112 – Vysvětlení k článku 52, s. 33. Viz také například rozsudek ze dne 30. června 2016, Toma and Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, C-205/15, EU:C:2016:499, bod 41 a citovaná judikatura; stanovisko generálního advokáta M. Watheleta ve věci Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:2, body 73 a 74.

113 – Rozhodnutí ze dne 7. června 2006, Österreichische Postsparkasse v. Komise, T-213/01 a T-214/01, EU:T:2006:151, bod 54.

114 – Viz rozsudek ze dne 14. června 2016, Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:434, bod 35 a citovaná judikatura.

115 – Viz například rozsudek ze dne 28. ledna 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, bod 76; a ze dne 14. června 2016, Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:434, body 52 a 53; stanovisko generální advokátky E. Sharpston ve věci Komise v. McBride a další, C-361/14 P, EU:C:2016:25, bod 70. Toto bylo zdůrazněno ve stanovisku generálního advokáta P. Légera ve věci Interporc, C-41/00 P, EU:C:2002:162, body 65 až 69.

nahrazovaly dotčený orgán v otázce určení opatření, která mají být přijata k dosažení souladu s jejich rozsudky¹¹⁶. Článek 266 SFEU je proto rovněž vykládán v tom smyslu, že brání unijním soudům vydávat příkazy nebo pokyny dotčeným orgánům za účelem nápravy protiprávností zjištěných ve zrušujícím rozsudku¹¹⁷.

110. Na základě judikatury Soudního dvora k článku 266 SFEU však je podle mého názoru jedna věc dát dotčenému orgánu diskreční pravomoc při rozhodování o nápravě protiprávnosti konstatované ve zrušujícím rozsudku. Zcela jiná věc pak je, zda tento orgán využije této možnosti způsobem, který zbavuje článek 47 Listiny jeho podstaty.

b) Příslušná judikatura ESLP k čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP

111. S odkazem na rozhodnutí ESLP ve věci Hornsby v. Řecko¹¹⁸ uvedené v rozsudku ve věci NITC II dospěl Tribunál k závěru, že právo na účinnou právní ochranu v oblasti omezujících opatření by bylo „iluzorní“, pokud by unijní právní řád dovoloval, aby rozhodnutí vydané unijními soudy zůstalo nevykonatelné na úkor jednoho z účastníků řízení, takže výkon rozhodnutí Tribunálu musí být považován za nedílnou součást „procesu“ pro účely práva na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny¹¹⁹. Ve věci Hornsby v. Řecko ESLP skutečně konstatoval, že čl. 6 odst. 1 EÚLP zakotvuje „právo na soudní ochranu“, z něhož právo na přístup [k soudu] představuje jeden aspekt, a bylo by nemyslitelné, kdyby tento článek měl podrobně popisovat procesní záruky poskytnuté účastníkům řízení – řízení, která jsou spravedlivá, veřejná a rychlá – bez ochrany provádění soudních rozhodnutí¹²⁰.

112. Pokud jde o rozsah práva na spravedlivé projednání věci před soudem zaručeného v čl. 6 odst. 1 EÚLP, ESLP rozhodl, že toto právo „musí být vykládáno ve světle preambule úmluvy, která uvádí mimo jiné právní stát jako součást společného dědictví smluvních států. Jedním ze základních aspektů právního státu je zásada právní jistoty, která mimo jiné vyžaduje, že v situaci, kdy soudy s konečnou platností rozhodly otázku, jejich rozhodnutí by nemělo být zpochybněno“¹²¹. ESLP dále stanovil: „Právní jistota předpokládá dodržování zásady překážky věci pravomocně rozhodnuté, což je zásadou konečnosti rozhodnutí. Tato zásada vyžaduje, aby žádný účastník řízení nebyl oprávněn domáhat se přezkumu konečného a závazného rozhodnutí pouze za účelem dosažení nového projednání a opětovného posouzení věci“¹²².

116 – Viz stanovisko generálního advokáta P. Légera ve věci Mattila v. Rada a Komise, C-353/01 P, EU:C:2003:403, bod 30 a citovaná judikatura.

117 – Viz například rozsudek ze dne 2. října 2014, Strack v. Komise, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, bod 146. Tato judikatura je v souladu s judikaturou, která se týká rozsahu pravomocí unijních soudů podle článku 263 SFEU, která brání unijním soudům vydávat pokyny orgánům, přestože se týkají způsobu, jakým je třeba dodržet jejich rozsudky: viz například usnesení ze dne 26. října 1995, Pevasa a Inpesca v. Komise, C-199/94 P a C-200/94 P, EU:C:1995:360, bod 24.

118 – ESLP, 19. března 1997, Hornsby v. Řecko, CE:ECHR:1997:0319JUD001835791, body 40 a 41.

119 – Rozsudek ve věci NITC II, bod 61.

120 – Věc Hornsby v. Řecko, bod 40. Viz rovněž například ESLP, 25. července 2017, Panorama Ltd a Miličić v. Bosna a Hercegovina, CE:ECHR:2017:0725JUD006999710, bod 62 a citovaná judikatura.

121 – Viz například ESLP, 28. října 1999, Brumărescu v. Rumunsko, CE:ECHR:1999:1028JUD002834295, bod 61; 24. července 2003, Ryabykh v. Rusko, CE:ECHR:2003:0724JUD005285499, bod 51; 21. dubna 2016, Chengelyan a další v. Bulharsko, CE:ECHR:2016:0421JUD004740507, bod 31 a citovaná judikatura.

122 – ESLP, 6. prosince 2005, Popov v. Moldavsko (č. 2), CE:ECHR:2005:1206JUD001996004, bod 45 (citace vypuštěna); viz také například 27. října 2016, Vardanyan a Nanushyan v. Arménie, CE:ECHR:2016:1027JUD000800107, bod 67 a citovaná judikatura.

113. Pokud jde o zásadu překážky věci pravomocně rozsouzené, ESLP zdůraznil, že „ve všech právních systémech má účinek rozsudků jako překážky věci pravomocně rozsouzené omezení *ad personam* a z hlediska věcné působnosti“¹²³ a že „je odpovědností členského státu organizovat právní systém takovým způsobem, aby bylo možné identifikovat související řízení a v případě nutnosti je spojit nebo zakázat opětovné zahájení nového řízení v téže věci, aby bylo předejito přezkoumání konečných rozhodnutí považovaných za zastřené opravné prostředky, a to v oblasti souběžného zahájení řízení“¹²⁴.

114. ESLP se proto ve své judikatuře k čl. 6 odst. 1 EÚLP zabýval věcmi, v nichž byl pozdějším rozsudkem zrušen již konečný rozsudek, a stanovil rámec pro aplikaci zásady právní jistoty a zásady překážky věci pravomocně rozsouzené (konečnost rozhodnutí), jehož různé části dále rozvedl.

115. Například ve věci Kehaya a další v. Bulharsko¹²⁵ byla otázka, zda stát nebo žalobci byli vlastníky totožného pozemku, znovu přezkoumána v pozdějším řízení a rozhodnuta jinak¹²⁶. ESLP rozhodl, že „poskytnutí ‚druhé šance‘ státu dosáhnout opětovného přezkumu sporu již rozhodnutého prostřednictvím konečného rozsudku ve sporném řízení“ bylo „nevyvážené a vytvořilo právní nejistotu“¹²⁷. Konstatoval proto, že práva žalobců podle čl. 6 odst. 1 EÚLP byla ohrožena, protože pozdější rozsudek „znevážil celé soudní řízení, které bylo skončeno konečným soudním rozhodnutím [...] a které bylo navíc vykonáno“¹²⁸. Tím, že konečný rozsudek v prvním řízení zbavily jakéhokoliv právního účinku, státní orgány porušily zásadu právní jistoty, jež je součástí čl. 6 odst. 1 EÚLP¹²⁹.

116. Věc Esertas v. Litva¹³⁰ se dále týkala situace, ve které žaloby nebyly totožné, ale týkaly se naprosto stejných právních vztahů a stejných okolností, které byly rozhodující pro rozhodnutí sporu, takže se lišily pouze z časového hlediska¹³¹. ESLP konstatoval, že „situace, kdy je o skutkových okolnostech již posouzených v konečném rozhodnutí v jedné věci soudy později znovu rozhodnou v nové věci mezi stejnými účastníky řízení, je podobná situaci, kdy je po obnovení řízení závazné a vykonatelné rozhodnutí zrušeno v plném rozsahu“¹³². Rozhodl proto, že taková situace může rovněž porušovat zásadu právní jistoty v rozporu s čl. 6 odst. 1 EÚLP¹³³.

117. Pokud jde o právo na účinnou právní ochranu zakotvené v článku 13 EÚLP, ESLP ve své judikatuře zdůraznil, že oblast působnosti tohoto ustanovení se sice může lišit v závislosti na povaze stížnosti stěžovatele podle EÚLP, avšak „právní prostředek nápravy podle článku 13 musí být ‚účinný‘ v praxi, jakož i v právu, zejména v tom smyslu, že jeho uplatnění nesmí být neodůvodněně bráněno jednáním nebo opomenutím státních orgánů“¹³⁴ nebo „ve smyslu zabránění tvrzenému porušení nebo

123 – Viz například ESLP, 12. ledna 2006, Kehaya a další v. Bulharsko, CE:ECHR:2006:0112JUD004779799, bod 66; 16. ledna 2014, Brletić v. Chorvatsko, CE:ECHR: 2014:0116JUD004200910, bod 43.

124 – ESLP, 13. listopadu 2007, Driza v. Albánie, CE:ECHR:2007:1113JUD003377102, bod 69.

125 – ESLP, 12. ledna 2006, Kehaya a další v. Bulharsko, CE:ECHR:2006:0112JUD004779799.

126 – Věc Kehaya a další v. Bulharsko, body 59 až 60, 62, 67 a 68.

127 – Věc Kehaya a další v. Bulharsko, bod 69.

128 – Věc Kehaya a další v. Bulharsko, bod 70.

129 – Věc Kehaya a další v. Bulharsko, bod 70.

130 – ESLP, 31. května 2012, Esertas v. Litva, CE:ECHR:2012:0531JUD005020806.

131 – Věc Esertas v. Litva, body 23 a 24.

132 – Věc Esertas v. Litva, bod 25.

133 – Věc Esertas v. Litva, bod 25.

134 – ESLP, 27. června 2000, İlhan v. Turecko, CE:ECHR:2000:0627JUD002227793, bod 97; viz také například 12. září 2012, Nada v. Švýcarsko, CE:ECHR:2012:0912JUD001059308, bod 207 a citovaná judikatura.

jeho pokračování, nebo zajištění odpovídající nápravy porušení, ke kterému již došlo“¹³⁵. V této souvislosti ESLP dospěl k závěru, že „bez ohledu na to, zda má konečné rozhodnutí, jež má být vykonáno, formu soudního rozhodnutí nebo rozhodnutí správního orgánu, vnitrostátní právo, jakož i [EÚLP] stanoví, že má být vykonáno“¹³⁶. Tímto závěrem ESLP jasně propojil výše uvedenou věc *Hornsby v. Řecko* a související judikaturu, ve které tuto zásadu dovodil z tzv. „práva na soudní ochranu“ vycházejícího z čl. 6 odst. 1 EÚLP¹³⁷.

118. Na tomto základě poznamenávám, že výklad ESLP týkající se práva na spravedlivý proces pro účely čl. 6 odst. 1 EÚLP zohledňuje potřebu zaručit právní jistotu tím, že se zabrání tomu, aby byly v pozdějším rozsudku, u něhož se má za to, že orgánu veřejné moci dává „druhou šanci“, předmětem sporu tytéž věcné otázky jako v prvním rozsudku, a to i v situacích, kdy se přímo nejedná o překážku věci pravomocně rozsouzené. ESLP kromě toho při posuzování účinnosti právních prostředků nápravy v praxi a v právu klade při výkladu článku 13 EÚLP důraz na zajištění výkonu rozhodnutí a na to, že takového rozsudku musí být smysluplně dosaženo a musí být smysluplně vykonán a musí poskytovat žalobci dostatečnou nápravu. Mám za to, že tyto body formují výklad práva na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny a jeho uplatnění na rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam v řízení o projednávaném kasačním opravném prostředku.

c) Použití za okolností v řízení o projednávaném kasačním opravném prostředku

119. Jsem tedy toho názoru, že článek 47 Listiny vykládaný ve světle příslušné judikatury ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP by měl být vykládán v tom smyslu, že omezuje diskreční pravomoc unijních orgánů podle článku 266 SFEU přijímat opatření k nápravě nesrovnalostí konstatovaných v rozsudku unijních soudů za okolností, kdy má tento orgán „druhou šanci“, aby přezkoumal právní otázky, o nichž unijní soudy rozhodly v dřívějším rozsudku, čímž účastníky řízení zbavuje účinné právní ochrany ve vztahu k uvedenému rozsudku¹³⁸. Zdůrazňuji, že právní prostředky nápravy podle článku 47 Listiny musí být účinné jak v praxi, tak v právu.

120. Na rozdíl od vyjádření Rady nemá takový přístup za cíl omezit judikaturu Soudního dvora týkající se článku 266 SFEU v oblasti omezujících opatření. V obecnější rovině spíše zajišťuje, že nápravný režim stanovený článkem 266 SFEU je plně v souladu s článkem 47 Listiny.

121. Takový přístup navíc není vyloučen možností podat žalobu na náhradu škody na základě mimosmluvní odpovědnosti Unie¹³⁹. Uvědomuji si, že žaloba na náhradu škody je v zásadě nástrojem, který má účastníkovi řízení škodu nahradit utrpěnou v důsledku protiprávních aktů a jednání Rady v souvislosti s přijetím rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam v oblasti omezujících opatření¹⁴⁰. Žaloba na náhradu škody však podle mého názoru nenapravuje porušení práva na účinnou právní

135 – ESLP, 26. října 2000, *Kudła v. Polsko*, CE:ECHR:2000:1026JUD003021096, body 157 a 158; viz také například 16. ledna 2018, *Ciocodeică v. Rumunsko*, CE:ECHR:2018:0116JUD002741309, bod 88 a citovaná judikatura. Je třeba poznamenat, že čl. 35 odst. 1 EÚLP, který stanoví pravidlo týkající se vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků, je založen na předpokladu vyjádřeném v článku 13 EÚLP, k němuž má „blízký vztah“, že proti údajnému porušení práva účastníka řízení podle EÚLP musí existovat účinný vnitrostátní opravný prostředek: viz *Kudła v. Polsko*, bod 152. ESLP je toho názoru, že právní prostředek nápravy, který je závislý na jednání státních orgánů nemůže být považován za účinný ve smyslu čl. 35 odst. 1 EÚLP: viz například rozhodnutí ESLP ze dne 29. června 2004, *B. a L. v. Spojené království*, CE:ECHR:2004:0629DEC003653602, s. 9; 29. dubna 2008, *Burden v. Spojené království*, CE:ECHR:2008:0429JUD001337805, bod 40 a citovaná judikatura.

136 – ESLP, 13. listopadu 2007, *Ramadhi a další v. Albánie*, CE:ECHR:2007:1113JUD003822202R, bod 49. Viz také například ESLP, 3. února 2009, *Nuri v. Albánie*, CE:ECHR:2009:0203JUD001230604, bod 8; 3. února 2009, *Hamzaraj v. Albánie* (č. 1), CE:ECHR:2009:0203JUD004526404, bod 26.

137 – Viz poznámku pod čarou č. 120. Viz také například ESLP, 31. července 2012, *Manushaqe Puto a další v. Albánie*, CE:ECHR:2012:0731JUD000060407, body 72, 90 a 94 (cituje *Hornsby v. Řecko*, bod 40).

138 – Je třeba uvést, že výkon práva zakotvených v článku 47 Listiny je předmětem odůvodněných omezení ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny. Viz *Kadi II*, bod 101.

139 – Viz článek 268 a čl. 340 druhý odstavec SFEU.

140 – Viz například rozhodnutí ze dne 13. prosince 2017, *HTTS v. Rada*, T-692/15, EU:T:2017:890 (žaloba na náhradu škody byla zamítnuta); a *Bateni v. Rada*, T-455/17, řízení dosud probíhá; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 18. září 2015, *HTTS a Bateni*, T-45/14, nezveřejněný, EU:T:2015:650, bod 66.

ochranu za okolností v řízení o projednávaném kasačním opravném prostředku, lze-li považovat diskreční pravomoc Rady ohledně volby opatření nezbytných k nápravě nesrovnalostí, za slučitelnou s článkem 266 SFEU. Za těchto okolností by podmínky pro vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie, tj. požadavek na *dostatečně závažné porušení* právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům¹⁴¹, nebyly splněny.

122. S ohledem na výše uvedené se Tribunál podle mého názoru v rozsudku ve věci NITC II nedopustil nesprávného právního posouzení.

123. Mám za to, že finanční a logistická podpora jsou dvěma oddělenými důvody, o které se Rada opírala při opětovném zařazení společnosti NITC na seznam na základě určujícího kritéria podle čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí 2010/413 a čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012 hovořícím o poskytování podpory iránské vládě.

124. Výraz „například“ v čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012 („podpor[a], například materiální, logistick[á] či finanční pomoc“) značí, že tři druhy podpory zde uvedené nejsou vyčerpávající¹⁴², a tudíž mohou být zahrnuty i jiné druhy podpory¹⁴³. Unijní soudy skutečně konstatovaly, že se toto kritérium týká *jakékoli podpory*, která – přestože nemá skutečnou přímou nebo nepřímou souvislost se šířením jaderných zbraní – je nicméně způsobilá v důsledku svého kvalitativního nebo kvantitativního významu podpořit takový rozvoj, a to poskytováním zdrojů nebo prostředků zejména materiální, finanční či logistické povahy iránské vládě, což jí umožňuje provádět jaderné činnosti¹⁴⁴.

125. Na základě výše uvedeného jsem toho názoru, že právo společnosti NITC na účinnou právní ochranu nebylo v projednávané věci porušeno, neboť rozsudek ve věci NITC I byl účinně vykonán a Tribunál v tomto rozsudku o logistické podpoře nerozhodl. Z dokumentů předložených Soudnímu dvoru proto nevyplývá, že Rada dosáhla opětovného přezkumu otázky, která již byla rozhodnuta v rozsudku ve věci NITC I.

126. Přestože konstatování Tribunálu uvedené v bodě 54 výše týkající se rozsahu pravomoci Rady přepracovat tvrzení na tvrzení týkající se logistické podpory může potenciálně vytvořit třetí plochy s judikaturou ESLP týkající se „druhé šance“ na přezkum (viz body 112 až 116 výše), žádné vyjádření uplatňující takovou judikaturu na okolnosti v řízení o tomto kasačním opravném prostředku nebylo předloženo.

127. Rovněž poukazují na to, že materiál předložený Soudnímu dvoru v řízení o tomto kasačním opravném prostředku nedokládá, že si Rada při prvním zařazení na seznam schovávala na později právní a skutková tvrzení pro účely jejich použití při opětovném zařazení na seznam.

141 – Viz například rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, body 29 a 30.

142 – Může být užitečné poznamenat, že ne všechna jazyková znění čl. 23 odst. 2 písm. d) nařízení č. 267/2012 jsou stejná. Většina z nich obsahuje pojem podpora na začátku výčtu příkladů pro poskytování podpory („podporu, například materiální, logistickou či finanční pomoc“). Některé verze (viz například estonská, finská a německá verze) však uvádí ihned tyto tři příklady finanční, logistické či materiální pomoci. To patrně dodává větší váhu názoru, že finanční a logistická podpora jsou samostatnými důvody a že Tribunál nerozhodl v rozsudku ve věci NITC II o opodstatněnosti „podpory“ obecně, ale spíše o finanční podpoře.

143 – Viz například rozsudek ze dne 1. března 2016, *National Iranian Oil Company v. Rada*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, bod 84; usnesení ze dne 4. dubna 2017, *Sharif University of Technology v. Rada*, C-385/16 P, nepublikováno, EU:C:2017:258, bod 68.

144 – Rozsudek ze dne 28. dubna 2016, *Sharif University of Technology v. Rada*, T-52/15, EU:T:2016:254, body 54, 59 a citovaná judikatura (kasační opravný prostředek zamítnut usnesením ze dne 4. dubna 2017, *Sharif University of Technology v. Rada*, C-385/16 P, nezveřejněno, EU:C:2017:258). Viz rovněž například rozsudky ze dne 1. března 2016, *National Iranian Oil Company v. Rada*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, body 79 až 81, a ze dne 8. září 2016, *Iranian Offshore Engineering & Construction v. Rada*, C-459/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:646, bod 58 a citovaná judikatura.

128. Dospěl jsem tudíž k závěru, že projednávaný kasační opravný prostředek sice nelze vyřešit poukazem na věci Kadi, OMPI a Interporc a omezující opatření přijatá Radou jsou omezena právem na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny včetně příslušné judikatury ESLP týkající se čl. 6 odst. 1 a článku 13 EÚLP, avšak nemyslím si, že rozhodnutí o opětovném zařazení na seznam porušilo za okolností v řízení o tomto kasačním opravném prostředku právo společnosti NITC na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny.

VI. Závěry

129. S ohledem na výše uvedenou analýzu navrhuji, aby Soudní dvůr zamítl první důvod kasačního opravného prostředku uplatňovaný společností NITC.